

SOČA IN DRAVA, ŠE ZMERAJ SKREGANI SESTRICI?

Soča izvira iz kraškega izvira v osrčju Triglavskega narodnega parka in navdušuje s čisto, zeleno-modro vodo in izjemno okoliško krajino; geomorfološki, geološki, biološki in kulturni pojavi. Reka ima hudourniški značaj. Njena struga je do Mosta na Soči v veliki meri naravno ohranjena, z obsežnimi prodišči in koriti; na terasah so se ugnezdila naselja.

Kot se po dolini navzdol hitro spreminja krajina, od visokogorske doline Trente prek nekoliko bolj odprte pokrajine Tolminsko do obmorske ravnine ob spodnjem toku v sosednji Italiji, tako se spreminjajo tudi ljudje in njihov odnos do reke.

Prebivalci Posočja v preteklosti niso imeli veliko opravka z reko. Morali so motriti njen hudourniški značaj in svoja bivališča postavljati stran od nje, na višjih obronkih doline. To je še posebej značilno za Zgornje Posočje.

V zadnjih desetletjih pa so se na Soči in ob njej razmahnila številne turistično - rekreativne dejavnosti. V zgornjem toku reke Soče sledi njeni strugi 20 km dolga Soška pot. Bovec se je razvil v pomembno evropsko središče vodnih športov in različnih adrenalinskih dejavnosti, ki večinoma temeljijo na čisti in ohranjeni reki, njenih pritokih in obrečnem prostoru. Nekoliko drugačne možnosti turističnega razvoja nudi umetno jezero pri Mostu na Soči, ki je primerno za vodne športe na mirnih vodah.

Primerjava živahne, bistre Soče s počasno, temno Dravo kaže skoraj nasprotni si podobi. Zamerljivi sestri iz slovenskega mita se morda še zmeraj nista pomirili med seboj. A hkrati obstaja možnost prenosa dobrih praks izkoriščanja rekreativnega in turističnega potenciala iz enega obrečnega prostora v izboljšavo bivalnega standarda ob drugi reki.

Struga Drave doseže Slovenijo v spodnjem toku. Je večinoma regulirana in omejena z nizkimi protipoplavnimi nasipi. Izgradnja verige hidroelektrarn je povsem spremenila podobo Dravske doline. Kljub energetski rabi ostaja Drava pomembna tudi z naravovarstvenega vidika, saj so ob njej bogati obvodni habitati.

A nekdanja zlatonosna reka, po kateri se je izvajal promet s splavi in šajkami, je skoraj izginila iz zavesti tukajšnjih prebivalcev. Nanjo se spomnimo le še ob močnejših nalivih, ko zagrozi s poplavami. Kljub temu, da je Maribor eno redkih slovenskih mest, ki ima reko skoraj na nivoju grajene strukture, se zdi, da moderni prebivalci mesta z njo ne vzpostavimo aktivnega odnosa kolektivne identitete, ki smo ga nekdanje že imeli. Ne plujemo z njenim tokom, nimamo piknikov na njenih bregovih, nimamo priložnosti, da bi na terasah nad njeno gladino zganjali romantiko. Drava po nepotrebnem ostaja neizkoriščen potencial za izboljšanje kvalitete življenja v mestu. Z možnostjo intenzivnejše izrabe njenih bregov in vodne površine, s povezavo mestnega prostora s prostorom ob reki, bi se reka Drava ponovno prelila v zavest prebivalcev.

Pogled na reko Sočo iz kajaka nam bodo tokrat predstavile fotografije Gregorja Zdravca. Fotografska zgodba Miljka Lesjaka pa nas bo popeljala po krajinah Spodnjega Posočja. In zagotovo se nam ob podobah reke Soče utrne tudi kakšna misel o reki Dravi.

Vabljeni, da se nam v petek, 16. oktobra 2015, ob 19.30 pridružite v Vetrinjskem dvoru!